

### บทที่ 3

## วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนา โครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใยสิ่งแวดล้อม และชุมชน ของสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ร่วมกันเพื่อให้ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

#### 1. ขั้นตอนการวิจัยเชิงปริมาณ

ในการวิจัยเชิงปริมาณเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม กับกลุ่มประชากร 2 กลุ่ม คือ 1) สำหรับคณะทำงานโครงการฯ และ 2) ผู้ร่วมโครงการฯ ดังนี้

##### 1.1 คณะทำงานโครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใยสิ่งแวดล้อมและชุมชน

1.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาจากประชากร คือ คณะทำงานโครงการฯ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งทั้งคณะ จำนวน 20 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 รายชื่อคณะทำงานโครงการ

| ลำดับที่ | รายชื่อ                                       | ตำแหน่ง        |
|----------|-----------------------------------------------|----------------|
| 1        | ผู้อำนวยการสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง     | ประธานคณะทำงาน |
| 2        | นายกเทศบาลนครแหลมฉบัง                         | คณะทำงาน       |
| 3        | ผู้จัดการบริษัท โกลบอลยูทิลิตี้เซอร์วิส จำกัด | คณะทำงาน       |
| 4        | ผู้จัดการส่วนบริการกลางคลังปิโตรเลียม ปตท.    | คณะทำงาน       |
| 5        | ประธานชมรมผู้บริหารงานบุคคลแหลมฉบัง           | คณะทำงาน       |
| 6        | ประธานชมรมเขตประกอบเสรี                       | คณะทำงาน       |
| 7        | ประธานชุมชนบ้านแหลมฉบัง                       | คณะทำงาน       |
| 8        | ประธานชุมชนบ้านทุ่ง                           | คณะทำงาน       |
| 9        | ประธานชุมชนหมู่บ้านแหลมฉบัง                   | คณะทำงาน       |

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

| ลำดับที่ | รายชื่อ                               | ตำแหน่ง           |
|----------|---------------------------------------|-------------------|
| 10       | ประธานชุมชนวัดมโนรม                   | คณะทำงาน          |
| 11       | ประธานชุมชนบ้านชาคยาจีน               | คณะทำงาน          |
| 12       | ประธานชุมชนตลาดอ่าวอุดม               | คณะทำงาน          |
| 13       | ประธานชุมชนบ้านอ่าวอุดม               | คณะทำงาน          |
| 14       | ประธานชุมชนบ้านนาเก่า                 | คณะทำงาน          |
| 15       | ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดแหลมฉบัง       | คณะทำงาน          |
| 16       | ประธานชมรมอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม | คณะทำงาน          |
| 17       | นายสืบกุล กลิ่นแย้ม                   | คณะทำงาน          |
| 18       | นางวาสนา ขำงาม                        | คณะทำงาน          |
| 19       | นางสาวสายใจ พันธุ์กุลลาบ              | คณะทำงาน          |
| 20       | นางสาวรุ่งรวีวรรณ อุทัยสน์            | คณะทำงานเลขานุการ |

### 1.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและนำมาแก้ไขปรับปรุง จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ซึ่งประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป สภาพเศรษฐกิจ และสังคม จำนวน 5 ข้อ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลแบบสอบถามระดับความคิดเห็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต จำนวน 33 ข้อ โดยแบ่งเป็นแต่ละด้าน ดังนี้

- 1) เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านสภาวะแวดล้อม จำนวน 9 ข้อ
- 2) เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 10 ข้อ
- 3) เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านกระบวนการ จำนวน 9 ข้อ
- 4) เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านผลผลิต จำนวน 5 ข้อ และแบ่ง

ระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบ Likert Scale 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด 2545: 100) ดังนี้ ☐

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลแบบสอบถามปัญหาและอุปสรรคโครงการฯ โดยใช้คำถามปลายเปิด ที่ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 4 ข้อมูลแบบสอบถามแนวทางการพัฒนาโครงการฯ เป็นคำถามเกี่ยวกับการเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ต่อแนวทางการพัฒนา จำนวน 6 ข้อ

### 1.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย เดินทางไปเก็บข้อมูลจากคณะทำงานโครงการฯ ด้วยตัวเอง ตามจำนวน 20 คน แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล

### 1.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการสำรวจ ได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยจัดทำรหัสข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้วิธีการบรรยายประกอบตารางในการเสนอข้อมูล

## 1.2 ผู้ร่วมโครงการฯ

### 1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ร่วมโครงการ

ผู้วิจัยได้เลือกศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน จากประชากรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทั้งหมด จำนวน 200 คน (คิดเป็น ร้อยละ 70) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบพบบโดยบังเอิญ

### 1.2.2 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและนำมาแก้ไขปรับปรุง จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่

แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ซึ่งประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป สภาพเศรษฐกิจ และสังคม จำนวน 5 ข้อ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลแบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการฯ จำนวน 4 ข้อ โดยสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรม (เคย/ ไม่เคย) ทั้ง 4 กิจกรรม และสอบถามระดับความพึงพอใจของกิจกรรมที่เคยเข้าร่วม โดยแบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบ Likert Scale 3 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด 2545: 100) ดังนี้ ☐

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.00 หมายความว่า พึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า พึงพอใจน้อย

ตอนที่ 3 ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นต่อผลสำเร็จของโครงการฯ จำนวน 5 ข้อ โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบ Likert Scale 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด 2545: 100) ดังนี้ ☐

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อมูลแบบสอบถามแนวทางการพัฒนาโครงการฯ เป็นคำถามเกี่ยวกับการเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ต่อแนวทางการพัฒนา จำนวน 6 ข้อ

### 1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างผู้ร่วมโครงการฯ ตามจำนวน 140 คน แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูล

### 1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการสำรวจ ได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยจัดทำรหัสข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้วิธีการบรรยายประกอบตารางในการเสนอข้อมูล

## 2. ขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพ

### 2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากคณะทำงานโครงการฯ ทั้งหมดจำนวน 20 คน และตัวแทนจากผู้ร่วมโครงการฯ จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 25 คน ในการจัดสนทนากลุ่ม

### 2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

### 2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดการสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยเริ่มจากนำผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามและแนวทางการพัฒนาโครงการเบื้องต้นมาเสนอต่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาที่ได้เสนอไป และข้อเสนอแนะต่างๆ รวมถึงแนวทางการพัฒนาอื่นๆ ที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มคิดว่าจะมีเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นข้อสรุปในการกำหนดแนวทางการพัฒนาโครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใยสิ่งแวดล้อมและชุมชน ที่จะดำเนินการต่อไปร่วมกันอย่างเหมาะสม

2.4 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาโครงการ คลองสวย น้ำใส ห่วงใยสิ่งแวดล้อมและชุมชน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ได้แก่ การบรรยาย การตีความ และการวิเคราะห์ส่วนประกอบ ข้อมูลที่ได้มีลักษณะเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ นำเสนอในลักษณะข้อมูลเชิงคุณภาพ